

Coses sobrevalorades

Fullejant diaris o revistes em trobo amb cinquanta entrevistes que no llegeixo, però mai me n'he saltat cap on sotmetin l'entrevistat a una d'aquelles bateries de preguntes que coneixem com a "qüestionari Proust". Parlo d'aquells interrogatoris que demanen respostes breus a l'estil de «quina és la teva pel·lícula preferida» o «què t'enduries a una illa deserta». Quan apareix algun qüestionari d'aquells me'l llegeixo de cap a peus i amb el mateix interès si li fan a un president de govern com si li pregunten al president d'una escala. Hi ha diverses publicacions que ho tenen com una secció fixa i, quan és així, les preguntes també ho solen ser. Al suplement literari "Babelia", que surt cada dissabte amb el diari El País, n'hi ha un d'aquests qüestionaris. S'emmarca en un apartat que es diu "En pocas palabras" i els entrevistats són sempre dones i homes del món de la cultura (escriptors, historiadors, cineastes, dibuixants...). És en aquella secció on hi ha una de les preguntes que més m'han enganxat de tots els qüestionaris que recordo: «Què està socialment sobrevalorat?».

A diferència d'aquell repertori relatiu als gustos de cadascú, les respostes a aquesta pregunta gairebé sempre t'acaben fent pensar. Algunes podrien ser un bon punt de partida per a molts debats. Abunden, com en totes les entrevistes i en totes les converses, els tòpics més comuns i diria que eternals: que si els diners i l'èxit, que si la bellesa i la joventut... Però també apareixen sovint respostes impensades, centrades en valors més actuals, que són les que més em fan rumiar. En cito algunes de les que tinc anotades: el futbol, la gastronomia, el menjar sa, la sinceritat, l'educació emocional, el positivisme tant sí com no, les sèries, internet i «pretendre que allà hi és tot», les xarxes socials, els "instagramers" o "youtubers", la immediatesa, l'actualitat, la novetat, la intel·ligència -«que és la més cruel de les discriminacions»-, la formació acadèmica... I una que mai se m'hauria acudit i que em va semblar molt ben triada. La va dir l'escriptor colombià Daniel Samper: «La depilació total femenina». Deu pensar, com jo, que allà on hi ha pèl hi ha alegria i que aquest ideal eròtic tan d'ara és sens dubte un punt culminant de la dictadura dels gustos que ens envolta. Uns gustos que són tan carregosos i em tenen tan avorrit com totes les qüestions anteriors.